

GLASILO KOLEKTIVA IN DUPLATI JARŠE

ŠT. 4 — VIII.

APRIL 1959

CENA 10 DIN

VSEBINA:

F. Mlekuž — Spomini na predvojna leta	J. Strojani — Roke-križ-noge
O. Lipovšek — Člani ZK so na letni konferenci	J. Strojani — Vsi
M. Bergantova — Podatki obratovnega knjigovodstva	I. Sešek — Uganite kaj je to
O. Lipovšek — V rojstni hiši Aspirina	V. Habjanova — Personalne izpremembe
M. Skrinjarjeva — Kontracepcija	Spela — Vesela kronika
F. Rebernik — Kako smo delali februarja	Izdaja v 750 izvodih kolektiv tovarne »INDUPLATI«.
	Odgovorni urednik: Otmar Lipovšek. Natisnila in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Stanovanja naših delavcev

SPOMINI NA PREDVOJNA LETA

Drevje je zelenelo, marelice in češnje so se bohotile v svojih belih oblačilih. Toplo sonce nas je grelo prav kakor danes, 20 let kasneje. Bližal se je praznik delovnega ljudstva, 1. maj.

Narava se od takrat ni spremenila, drugačen je postal le odnos delodajalcev do delojemalcev. Takrat, v času, iz katerega pišem te svoje spomine, so bili delodajalci kapitalisti, ki so izkoriščali delovno silo in bogatili sebe, lastnike proizvodnih sredstev. Toda že takrat so kapitalisti vedno bolj čutili, da delavski razred ne bo ostal razred hlapcev. Delavci so se učili iz dveh revolucij. Prva je bila 1848 v Parizu, kjer je pariška komuna slavila svojo zmago s parolo »bratstvo — ljubezen in enakost« in iz druge socialistične revolucije 1917, ko je ruski delavec odstranil carski režim in prevzel državno oblast v svoje roke.

V Induplati Jarše vse do postavitve predilnice nismo imeli svoje organizacije. Razumljivo. Obstojala je samo tkalnica s prav majhno pripravljalnico in delno oplemenitilnico. Vodilni uslužbenci in mojstri so bili Nemci, delovna sila — pretežno del ženske pa Slovenke. Zavest po ženski enakopravnosti takrat še ni dozorela, zato tudi v tem času ni bilo posebnih akcij oziroma organizacij. Številčno se je delovna sila povečala na približno 500 zaposlenih, med njimi precej moških, ko so stavili v pogon predilnico leta 1938. V tem času je pričela delovati tudi delavska organizacija.

Prvi voditelji delavcev v Induplati so bili tovariši Škofic Ciril, Jerman Rudolf (upokojeni mojster iz pripravljalnice) in Skok Jože iz predilnice. Slednji je dal življenje za lepšo bodočnost, za socialistično Jugoslavijo.

Z organizacijo je bilo urejeno tudi plačevanje članarine. Organizacija je dobila močne temelje in delavski zaupniki so posredovali za svoje člane pri delodajalcih. Centralna navodila za delovanje organizacij smo prejeli iz Ljubljane, kjer je centralo vodil tovariš Tone Fajfar. Številčno smo se okrepili in postali smo sila, s katero so morali vlastodržci in delodajalci računati.

Morali so računati toda računali so s tem, kar je moralo priti. In niso se zmotili. Vojna je prinesla revolucijo in zmaga revolucije je postala zmaga delovnega ljudstva. Žal je moralo dati svoja življenja za zmago nad zatiralcem mnogo dobrih in najboljših mož

in fantov. Tudi tisoče žena in otrok ni dočakalo našega časa. Ostali so na bojni ppljani, v ječah, taboriščih in moriščih. Preko milijonov žrtev je zgodovina glodala svojo pot, zato se mi zdi prav, da se jih na tem mestu spomnimo. Imenovanih in neimenovanih.

Sam sem bil zaposlen od vsega početka v mokri predilnici in se posebej spominjam fantov, ki so delali v sušilnici predilnice. Nihče od njih ni preživel velike revolucije. Nihče ni dočakal dneva zmage. Tam so delali Skok Jože, Kobilca, Kokalj, Peleh Stane, drugod Radmelič in še mnogi drugi, katerih imena so danes vklesana v spominski kamen pred vhom v našo tovarno. Mnogi izmed njih so se z nami veselili delavskih zmag in delavskih praznikov. Z njimi smo vriskali na Dobenu, v Kamniški Bistrici in na Šumbergu pri Domžalah. Skupaj smo se sestajali pri Borštarnju (Bunkežu) v Srednjih Jaršah ter kovali načrte za boljše dni delavskega razreda.

Tako pripravljeni in organizirani smo pred dvajsetimi leti dočakali prvomajske praznike 1939. Daleč je že to, marsikoga, ki bo to čital, še ni bilo na svetu. Marsikaj sem že pozabil.

Menda je bilo ravno pred 20 leti prvič dovoljeno praznovati 1. maj. Bil je to seveda neplačan dela prost dan. Praznovanje je bilo seveda ilegalno in so žandarji oziroma policaji razganjali in motili vsak organiziran shod. Vedno se to ni posrečilo in naša obveščevalna nam je tudi vedno javila, da gredo žandarji, kadar smo bili izdani ter smo se v izogib pretepom in prelivanju krvi pravočasno razšli.

Spominjam se 1. maja pred dvemi desetletji. Zbrali smo se na Žagarjevem vrhu v gostilni pri Pečarju. Dobre volje in potni od poskočnih polk in valčkov smo se zabavali. Še prej so bili na vrsti govorniki, ki so z naprednimi govori bodrili nas delavce. Vse je bilo lepo in kakor predvideno. Toda, kazalec se še ni premaknil preko 12. ure opoldne ko so javili, da gredo proti nam žandarji in policaji v močnejši patrolji. Brez pomena bi bilo sprejeti borbo, zato smo se razšli.

Prvi maj je minil. Bil je lep in ostal mi je v spominu. Spomnil se ga bom še mnogo kasneje, ker je takrat in še pred tem iz zatiranega delavca s silno voljo zrasla svoboda in lepše življenje delavca.

Franc Mlekuz

Člani Zveze komunistov so na letni konferenci ponovno izvolili tovariša Kern Vinkota za svojega sekretarja

ZA PONOVO ZAUPANJE SE JE ČLANOM ZAHVALIL Z BESEDAMI:

bom delal, toda pri delu pričakujem vaše pomoči!

Člani Zveze komunistov osnovne organizacije v Induplati so se zbrali v petek 6. marca v sejni sobi v Induplati k letni konferenci. Pester dnevni red in obračun dela sta zagotovila plodno delo letne konference. Velika večina članov se je zatorej zbrala, da posluša poročila o storjenem ter, da zaupa vodstvo osnovne organizacije zopet onim, katere smatra za najboljše.

Ob 14. uri in 15 minut je sekretar tov. Kern Vinko otvoril konferenco, pozdravil navzoče člane in delegata občinskega komiteja tovariša Pavliča. Predlagal je dnevni red, katerega je dobil že vsak član skupaj z vabilom. Dnevni red je bil soglasno sprejet.

K prvi točki se je oglasil sedanji sekretar tov. Kern Vinko s svojim poročilom. Organizacija ZK v Induplati šteje 83 članov ali 70% vseh zaposlenih v Induplati. Od tega je 50 moških in 33 žena. Organizacija je sprejela v zadnjem času 44 novih članov, predvsem

mlajših tovarišic in tovarišev. Število novih članov bo treba v prihodnje še povečati, za kar je zadolžena celotna organizacija v Induplati.

Sekretariat OO v Induplati je štel doslej 7 članov. Organizacija je imela v pretekli poslovni dobi 13 mesečnih sestankov, 3 izredne sestanke in 4 študijske sestanke. Iz zapiskov je razvidno, da vsi člani ne prihajajo na sestanke, za kar je treba v bodoče voditi točnejšo in strožjo evidenco.

Na sestankih se je obravnavalo pismo CK in material VII. Kongresa ZKJ, ki je bil aprila preteklega leta v Ljubljani.

Osnovna organizacija in sekretariat organizacije so tekoče spremljali politično in gospodarsko dejavnost v Induplati. Uspehi, doseženi na gospodarskem področju kakor na področju skrbi za človeka so pretežno plod dela članov ZK in osnovne organizacije kot celote.

Delo na področju ideološke vzgoje je bilo plodno, vendar je treba poudariti, da želijo posamezni člani, da so predavanja in tolmačenja poljudna in ne filozofska. Največji uspeh je bil brez dvoma delo z mla-

dinsko organizacijo v Induplati, ki je v zadnjem letu postala močno agilna in se uveljavila na vseh področjih dela.

Svoje sporočilo je zaključil tov. Kern z besedami: To smo dolžni naši socialistični skupnosti, naši Partiji in tov. Titu.

V diskusiji na poročilo sekretarja so člani menili, da je premalo diskusijskega sodelovanja na zasedanjih organov samoupravljanja. Zadeva se je razčistila tako, da je treba realizirati predlog sekretarja, omenjenega v poročilu in to, predavanja in diskusije naj bodo poljudne, lahko razumljive.

Na vprašanje sodelovanja med Osnovno organizacijo in upravo podjetja je bilo rečeno, da je bila povezava dobra. Glede nerealiziranih sklepov pa naj se do prihodnjega sestanka ugotovi, kateri predlogi se niso bili realizirani in predvsem zakaj ne. O tem naj poročajo merodajni na sestanku članstva.

Glede števila zaposlenih nameščencev naj se naredi analiza delovnih mest in zasedba teh ter enako poroča na prihodnjem sestanku. K istemu vprašanju je bilo poudarjeno, da se z več ljudmi doseže večja proizvodnja ne pa tudi višja proizvodnost.

Člani so bili enotno mnenja, da je zadolženost posameznih članov s funkcijami nepravilna, ker so posamezniki z delom preobremenjeni, drugi zopet nimajo nikakih konkretnih zadolžitvev. Novi sekretariat naj skrbi zatorej, da bodo vsi člani zadolženi s konkretnimi nalogami. Drastičen primer je pretekli občni zbor našega TVD Partizan. Pripomb in kritik za »vogali« je dovolj, resnične pomoči pa malo.

Zaradi velikega števila članov naj novi sekretariat razdeli člane v dve grupe. S tem bo omogočeno

vsem članom prihajanje na sestanke izven delovnega časa.

V diskusiji je letno konferenco pozdravil delegat Občinskega komiteja Domžale tov. Pavlič. Poročilo ni popolno, je rekel, toda zato smo zbrani, da v diskusiji dopolnimo vse ono, kar manjka. Iz poročila pa je razvidno, da delo sedanjega vodstva OO v Induplati ni bilo slabo.

Tovariš Pavlič je v nadaljevanju omenil jubilejno leto 1959, za kar naj se organizacija ZK v Induplati poveže z občinskim Komitejem ter od tam sprejme naloge za proslave, zbiranje zgodovinskega materiala in podobnega. Vse prireditve v letošnjem letu naj bodo posvečene v čast 40. obletnice KPJ.

Zaključno so bile volitve novega sekretarja ter ostalih funkcij v OO. Za sekretarja Osnovne organizacije ZK v Induplati je bil ponovno izvoljen tovariš Kern Vinko. Sekretariat Osnovne organizacije Induplati, pa se je povečal za 4 člane, kar je glede na število članov realno. Novi sekretariat šteje 11 članov in to naslednje tovariše in tovarišice: Kern, Ukmar, Jeraj, Narat, Drašček, Rifelj, Panjan, Marks, Urbanija in Rakar ter Dolinšek.

Na IV. Kongresu ZKS bo zastopal organizacijo v Induplati njen sekretar tovariš Kern Vinko.

Tov. Kern je pozval člane, da se naj vpišejo na delavsko gimnazijo ter se tako strokovno izpopolnijo. Informacije dobijo pri tov. Flerinu na gimnaziji v Domžalah.

S tem je bila letna konferenca zaključena.

Pred organizacijo ZK v Induplati so nove naloge. Prepričani pa smo, da bodo z dobrim sodelovanjem vse uspešno izvršene.

Otmār

Podatki obratnega knjigovodstva v službi samoupravljanja

Važen faktor pri delu organov samoupravljanja so analize podatkov, katere zbira obratovno knjigovodstvo. Tu se zajema celotna produkcija podjetja, ter obračunajo stroški predelave, po obstoječih normativih, skratka kg in m se spremene v dinarje. Z ocenitvijo materiala, plač, režije in drugih faktorjev, pridemo do lastne cene, katera nam pokaže, koliko nas je proizvodnja stala in ali je bilo naše delo rentabilno ali ne.

Z analizo obračuna po posameznih fazah lahko ugotovimo, če je potrebno, tudi za posamezne artikle, ali se nam jih izplača še naprej proizvajati ali ne. Analiza nam tudi pokaže, ali se je produktivnost dvignila ali padla. Predpogoj za točno obračunavanje in točno določanje gospodarstvenosti podjetja pa je točno zajemanje podatkov po posameznih obratih in oddelkih. Marsikaj se je v tem pogledu že doseglo, vendar pa so še pomanjkljivosti, ki bi se dale odpraviti. S pravilno povezavo med planiranjem in obračunom proizvodnje odnosno njegovo analizo, bi se dalo morda hitreje in točneje določiti šibka mesta v naši proizvodnji. Obračun mora biti izdelan hitro in točno, takoj nato pa mora biti izdelana analiza, ker nam le hitra analiza lahko pokaže, kje je treba napake, ki so se pojavile v proizvodnji, odpraviti. Še lepši pregled med delom po posameznih oddelkih bi dobili organi samoupravljanja, če bi se vršil obračun po ekonomskih enotah. Sodobno gospodarstvo stremi za tem, da ve za vsako ekonomsko enoto, kako dela in kako gospodari. Zaradi tega se tudi pri nas pripravlja takšen način obračunavanja, vendar bo moralo priti do gotovih organizacijskih sprememb, da bi se lahko zbirali vsi potrebni podatki po posameznih obratih, odnosno ekonomskih enotah. V mnogih podjetjih so se že prepričali o koristnosti tega načina obračunavanja. Cilj vsega tega pa ni samo obračun, temveč predvsem nagrajevanje po posameznih enotah. Od gospodarnosti posamezne ekonomske enote naj bi zavisel

zaslužek delavca kakor tudi nameščena v dotični enoti. Le po tem principu bi bili vsi člani posamezne ekonomske enote zainteresirani na dobrem delu in produktivnosti svojega oddelka. Vsak odgovorni vodja ekonomske enote bi postal gospodar, ki bi dobro premislil kako bo delal, koliko bo prihranil in za koliko bo dvignil produktivnost. Prišli bi do spoznanja, da ni vseeno ali je en človek več ali manj v oddelku, ali porabimo za 1 kg proizvoda več ali malo manj materiala, kajti vse to bi se moralo odražati v njegovih osebnih prejemkih, ki bi bili odvisni od uspeha ekonomske enote. Moje prepričanje je, da nas ta način lahko pripelje do povečanja produktivnosti v posameznem oddelku in tako v celotnem podjetju. Osebnih dohodek delavca pa bi bil teoretično neomejen. V tem primeru bi morda prišlo do gotovih organizacijskih sprememb v sami proizvodnji. Spremembe pa bi narokovali delavci sami, ki pri sedANJI organizaciji na tem še niso zainteresirani.

Naloga obračuna proizvodnje bi bila v tem, da točno seznanimo člane posamezne enote z uspehi in neuspehi, jih analiziramo in po možnosti pokažemo napake, ki se pri njih pojavljajo. Kot sem že omenila, bi morala biti tesna povezava med planiranjem, obratovnim in analitičnim, ter vodji posameznih obratov. S skupnimi močmi bi morda našli najuspešnejšo pot do prikazovanja uspehov ali neuspehov pa najsi bo to z grafikoni, tabelami ali na podoben način, ki bi bil dojemljiv za vsakega delavca.

Del tega sodelovanja smo začeli s tem, da smo z obratovodji pregledali analizo, ki je bila narejena glede na stroške za osnovni izdelavni material, za izdelavne plače in lastno ceno po posameznih grupah, z ozirom na normativ. Zaradi lažjega pregleda so bili napravljeni diagrami. Te diagrame lahko dobe tudi organi samoupravljanja na vpogled. Te analize se delajo vsak mesec, ker le na ta način lahko zasledujemo uspeh proizvodnje.

V rojstni hiši aspirina

(Piše: O. Lipovšek)

Iz Kölna preko Frankfurta v Ludwigshafen

Z ekspresom sem se odpeljal 1 minuto pred sedmo uro iz Kölna proti Frankfurtu. V dežju sem prispel, v dežju sem odhajal. Köln je zatonil v daljavi. Katedrala je izginila na horizontu. Po treh urah vožnje sem prispel v Frankfurt, katerega sem poznal z mojega prejšnjega potovanja. Nastanil sem se, odložil svojo prtljago ter jo mahnil po mestu. Sobota popoldne. Ljudje hitijo in kupujejo. Ob sobotah tovarne ne obratujejo, zato pa so vse trgovine odprte. Dren na cestah je velik in prometni trušč za naše pojme nemogoč.

Zvečer je bilo strašno neurje in sem zatorej preživel večer v postelji. Nedelja je bila zopet žalostna. Dež in hladno je bilo. Obiskal sem našega znanca Ulriha. Prijazno me je sprejel. Ima elegantno stanovanje v sredi mesta, kar je mogoče dobiti le s pomočjo protekcije. Pri slovesu mi je naročil lepe pozdrave za vse v Induplati. Morda se ga posamezniki še spominjajo. Bil je pri nas na praksi leta 1954. Sedaj je kot ing. zaposlen pri Hoechstu v Frankfurtu.

V ponedeljek predpoldne sem odpotoval dalje v Ludwigshafen. Progo, dolgo nekaj več kakor 100 km je vlak prevozil točno v 1 uri, imel pa je vmes še postanek na eni postaji. V voznem redu, katerega dobite v vseh brzih vlakih, piše, da vozi ta vlak s hitrostjo 140 km na uro. Ne dvomim, da je bilo res tako. Vlak je poleg tega na daljavo voden, ima pa kljub temu še osebo, ki kontrolira delovanje aparata.

Prispel sem v Mannheim, ki leži na desnem bregu Rena in se s tramvajem odpeljal na drugo stran Rena, kjer je Ludwigshafen. 104 m visoko poslopje prodajnega oddelka tovarne BASF, je bil moj naslednji cilj.

BASF ali ANILIN

104 m visoko je poslopje prodajnega oddelka največje kemične tovarne Zapadne Nemčije. Preko 2000 uslužbencev je zaposlenih v tem poslopiju. Komaj pred dvema leti so dogradili to stavbo in že je premajhna. Povedali so mi, da bodo zgradili še dvojce podobnih poslopij. Če imajo denar, zakaj pa ne!

Z enim najhitrejših dvigal v Evropi (najhitreje dela dvigalo na Atomiju v Bruxellesu, sledi dvigalo na televizijski stolp v Stuttgartu in tretje je to) sem se odpeljal v spremstvu vodiča v 8. nadstropje in potkal na vrata, kjer so mi izstavili vabilno pismo. Bil je prisrčen sprejem. Takoj sem bil predstavljen še nekaterim gospodom in že smo se z avtomobilom odpeljali na kolodvor v Mannheim po mojo prtljago. Nastanil sem se v nekem cenemem pensionu in dan je bil preč.

Prihodnji dan sem junaško odkoračil v Anilin, to velikansko tovarno. Vratarska služba je urejena po-

dobno kakor v Laverkusenu. Vratarjev imajo 11 in je tovarna dolga 17 km. Na zemljevidu sem videl, da je teritorij tovarne večji kakor mesto Ludwigshafen, kjer živi skoro 240 000 prebivalcev. V Anilinu je zaposlenih 42 000 delavcev in nameščencev. Tovarna je bila v vojni močno poškodovana, kar pa je ostalo, sedaj porirajo in gradijo nova poslopja, predvsem višja in modernejša. Rekonstrukcijske načrte pripravijo in izvedejo dela s svojimi finančnimi sredstvi neodvisno, sami.

Precej v notranjosti je AVETA Textil, kjer se enako kakor pri Bayerju učijo vsi gostje tovarne raznih novosti ali že znanih postopkov in del. Laboratoriji so mi od štirih doslej znanih tovarnih bili najbolj všeč ravno pri Anilinu in sem se čudil njihovi izjavi, da bodo poslopje, kjer so laboratoriji za tekstil, podri.

Prvo delo, katerega sem opravil pri Anilinu je bila demonstracija barvanja našega artikla 362 na foulardu po kipno-kislinskem postopku. Izdelek je bil odličen, o tem sem se prepričal takoj, ostali kolegi pa v Induplati, kamor so poslali pobarvano robo. Pokazali so mi še nekaj posebnih lastnosti v zvezi z barvanjem na foulardu, toda to je bilo prehitro, da bi kaj vrednega razumel. Nekaj malega sem si zabeležil, ostalo je pa ostalo v Ludwigshafenu. S takim tempom se ne da učiti, tudi strokovnjaki tako ne delajo, so mi povedali. Lepo sem se za vse zahvalil ter se napotil v tiskarno, kjer so me sprejeli dr. Berndt, ing. Hantsch in dr. Bernardy. Omenjeni gospodi so mi po svojih močeh omogočili v kratkem času spoznati vse muhe v zvezi s peštrim jedkanjem in parjenjem. Pri tem poudarjam posebej, da mi je izredno pozornost posvetil znani teoretik dr. Bernardy in znani praktik inženir Hantsch, ki je bil leta 1958 tudi v Induplati in -sam pozna vse težave, s katerimi se pri nas dnevno srečujemo.

Dr. Bernardy mi je dal poleg drugega vrsto knjig in brošur, katere obravnavajo razne probleme pestrega jedkanja in pigmentnega tiska. Pisici teh izdaj so po večini znani praktiki in teoretiki.

Tudi v tej tovarni so vsa moja vprašanja reševali s poskusi, kar mi je zelo imponiralo. Vse kar vem, vem iz teorije in iz prakse, to lahko trdim kot zaključek svojega študijskega potovanja v inozemstvo.

V času bivanja so me dvakrat telefonično povabili tudi k Hoechstu v Frankfurt, kamor pa zaradi kratkega časa in financ nisem šel. Bilo bi vsekakor zanimivo, vendar povezano z večjimi finančnimi izdatki, katere takrat nisem premogel.

Ludwigshafen in Mannheim

Po čem bolj sta znani ti dve veliki industrijski mesti kakor po tem, da so jih zavezniški letalci skoro popolnoma zbombardirali. Sledovi vojne so še vedno vidni, čeprav ne v tolikšni meri kakor v Kölnu. Poslopja so zgradili skoro na istih mestih kakor pred vojno in to močno ovira neverjetni avtomobilski promet na cestah. Ceste za tak promet niso primerne. Ludwigshafen je znan tudi po tem, da ima drugo največje rečno pristanišče v Evropi. Obala rečnega pristanišča je dolga nekaj kilometrov in vedno polno zasedena z ladjami.

Na desnem bregu Rena, kakor sem to že omenil, je Mannheim, nekaj večje mesto od Ludwigshafen-a in znano predvsem po težki industriji motorjev in železnih konstrukcij. Mannheim je bil še bolj bombardiran kakor njegov levi sosed, vendar je to mesto danes lepše od prej omenjenega. Tudi promet v tem mestu je bolj vele mestni kakor na drugi strani Rena. Veletrgovine in trgovine ter lokali vseh vrst so bolj sodobni in lepši.

Obe mesti povezuje most, preko katerega vodi železnica, tramvaj, pot za pešce in posebej za kolesarje in mopediste ter dvostezna steza za motoriste in avtomobiliste. Dovoz na obeh straneh Rena je trinad-

BASF — levo 104 m visoko poslopje prodajnega oddelka, desno eno od upravnih poslopij

stropni (še le v gradnji). Že pogled na ta objekt je veličasten in kaže, da želijo vkljub napakam z ureditvijo ulic in cest rešiti vsaj to, kar se še rešiti da, to je glavno prometno žilo preko Rena.

V Ulmu

Preko nedelje sem bil zopet na vožnji. Iz Mannheima sem se s Tauern ekspresom odpeljal v München. Svojo pot sem prekinil za 6 ur v Ulmu, ki je znan po tem, da ima najvišjo cerkev sveta. Vkljub slabemu vremenu sem se povzpел na najvišje mesto po 746 stopnicah. Z višine 143 m sem opazoval deževno pokrajino Bavarske ter po treh tednih zopet zagledal Donavo, ki s svojim koritom prehaja tudi v Jugoslavijo.

Münster v Ulmu je svetovno znana zgradba ter sodi v cerkveni arhitekturi poleg Duoma v Milanu in Doma v Kölnu med najlepše cerkve sveta. V stolpu so še slike drugih cerkev, ki so znane in to Reims, Notre Dame, stolnica v Košicah, Petrova cerkev v Rimu, Arhangeljska kapela v Moskvi in druge.

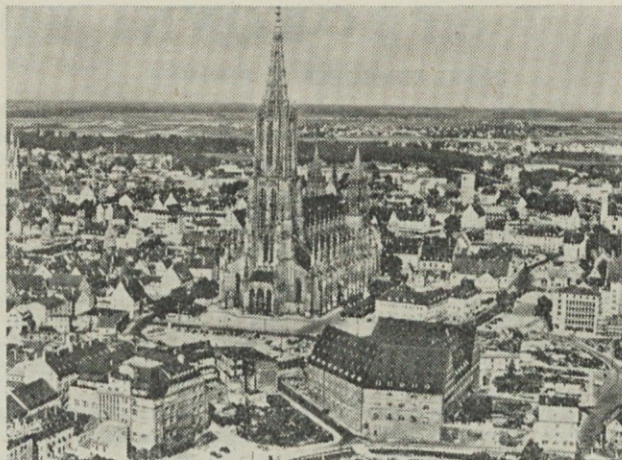
Ulm je znan po vojski, saj je tu ena najmočnejših garnizij okupacijske vojske. Sicer pa mesto ni zanimivo in ne preveč veliko (niti 200 000 prebivalcev).

Popoldne sem nadaljeval pot v München kamor sem prispel že zvečer. Nastanil sem se v Bundesbahnhotelu in jo mahnil na kratek sprehod v mesto. München tudi že poznam od prej, vendar se je v tem času, odkar sem ga poslednjič videl, močno spremenil in olepšal. Velike moderne stavbe so okrasile prestolnico Bavarske, ki šteje preko 1 milijon prebivalcev.

V Münchenu sem konzultiral podjetje Diamalt in izven Münchena še Rudolf in Co. V obeh tovarnah sem se zadržal krajši čas in povprašal po nekaterih stvarih, ki so mi bile le delno poznane.

V Münchenu sem tudi prvič obiskal kino. Prvič sem si ogledal film, ki teče v vseh kinematografih kjer sem bil (v Kölnu, Frankfurtu, Mannheimu), pa nisem vedel vsebine. Ko sem film videl, sem bil presenečen nad vsebino in to pozitivno. Naslov »Das Strassenmädchen Rosemarie«. Vse ostalo je povedano — zadeva Nitribit je v filmu neprisiljeno prikazana in privablja vedno polne dvorane gledalcev. Morda bomo imeli kdaj pozneje tudi v Jaršah priliko videti ta film, ki se bo imenoval morda takole »Pocestnica Nitribit« ali kako drugače. In kadar ga bodo predvajali pri nas, ne zamudite prilike in oglejte si ga.

Drugič sem bil v Münchenu v kinu, ko sem čakal na odhod svojega vlaka. Vsedel sem se v kinu, katerega platno meri 21 × 8 m. Že sam dohod v prvo nadstropje, kjer je kino dvorana, je nad vse eleganten

Ulm — iz zraka (v sredini najvišja cerkev sveta)

in sodoben (popelješ se do nadstropja po avtomatičnih stopnicah). Vestibul je eleganten in dobro, da sem bil med prvimi, ki so čakali na pričetek, sicer bi brez dvoma napravil kakšno neumnost iz nevednosti.

Točno po štirih tednih sem zopet zapustil Nemčijo, za katero nikdar ne vem ali jo naj mrzim ali ne. Prvič in tokrat sem jo zapustil hvaležen, ker sem se zopet marsikaj naučil in ker je vsaj sedaj pripravljena še učiti vsega tega, kar želimo vedeti. Prav bi bilo zatorej, da bi izkoriščali priliko in se učili, kajti vse lahko cariniki ocarinijo, le tega, kar človek v glavi prinese, ne. Tega dostikrat še kasneje ne znajo oceniti.

Preko Salzburga, kjer so nemški cariniki na najbolj vpluden način (pravi kontrast od prihoda) opravili svoje delo skoro neopazno in kjer mi je avstrijski konduktar rekel, da njihovih obmejnih organov zato ni bilo v vlak, ker te stvari ne vzamejo tako točno, sem se pripeljal zopet v Ljubljano.

Isti dan je moj japonski prijatelj odpotoval z letalom po treh letih bivanja v Evropi iz Frankfurta preko Bruxellesa v London. Od tam dalje v New York in za Silvestrovo v Miami na Florido. Pust bo preživel v Los Angelesu in San Francisku. Marca bo nekaj dni v Honolulu na Havajih in od tam bo konec marca 1959 odletel v Tokio in dalje v Kyoto na svoj dom. Vsak po svoje!

Konec

Kontracepcija

(Škrinjar Majda)

Kontracepcija je način in postopek, s katerim pri spolnem občevarju preprečimo zanositev. Človek je že v davnih časih skušal odločati o številu potomcev. Danes ni kontracepcija nič novega — ne gre za njeno uvedbo, temveč za zamenjavo neprimernih postopkov s spodobnejšimi. Nova bo morda za nekatere zelo zaostale žene, ki so jo najbolj potrebne. Danes je malo poročenih žena, ki imajo preko 10 otrok. Če izvzamemo starejše ali zakonce, kjer ne more biti otrok, uporabljajo torej kontracepcijo malone vsi. Ker ne poznajo sodobnih sredstev, si pomagajo kakor vedo in znajo.

Urejeno spolno življenje je eden prvih pogojev za srečen zakon. Splav je prepovedan in sicer po pravici, ker je škodljiv. Marsikatera žena je prepuščena sama sebi in jo pot vodi v roke mazačem in izkoriščevalcem. Tako srečamo dnevno številne nesreče. Splav je najbolj nevaren, če ga izvrši mazač, nevaren je celo tedaj, če ga izvrši strokovnjak v bolnišnici. Tega marsikatera žena noče vedeti. Večina tako pogostih obolenj rodil in plodil je posledica splavov — enako

mного komplikacij med porodom in po porodu. Posebno nevarna je prekinitev prve nosečnosti. Tudi če ne pride do vnetja, je žena vendarle potem pogosto nesposobna ponovne zanositve. Koliko dragocenih zdravil se troši zaradi splavov in komplikacij po splavu. Množično izostajanje z dela ter slabo in površno delo žene. Pri splavu pa ni prizadeto samo telo temveč tudi duševno stanje žene. Žena je vedno bolj čuteča in velikokrat se bo počutila oropana, ponižana — saj v glavnem le na njo odpade vsa fizična in ostala neprijetnost. Žena postane tako živčna — nervozna, ki pa se kasneje pokaže slaba vzgojiteljica otrok. Tudi če splav na ženi ne zapusti nobenih posledic, se ji ne obeta nič rožnatega. Ali naj ob ponovni zanositvi zopet napravijo splav. Koliko časa naj si da delati splave?

Z vprašanjem kontracepcije se pri nas ne ukvarjamo zato, ker bi morda mislili, da je otrok preveč, tudi ne zato, ker bi si želeli manjši prirastek prebivalstva. Vprašanje načenjamo zato, da bi bilo manj splavov, manj bolnih žena, da bi se otroci rodili v srečnejših okoliščinah, da bi bili zaželeni in ljubljeni.

STROKOVNI KOTIČEK

NOVI KLOBUKI IZ RHOVYIL-a

Klasični klobuk proti soncu »slamnik« je dobil tekmeča v klobuku iz Rhovyla, to je iz sintetičnega vlakna (polivinilklorid). Od spomladi lanskega leta dalje ga proizvaja podjetje Luidenberg v Allgäu — Nemčija. V istem kraju je tudi središče nemške slamnikarske industrije, zato se je tod razvila tudi ista industrija, ki uporablja nova vlakna za svoje proizvode.

Seveda so proizvajalci poskrbeli tudi za primerno reklamo. Klobuki iz Rhovyla so, povzeto iz reklame, nekaj senzacionalnega. Brez dvoma pa je, da ima nekatere dobre lastnosti kot: je lahek, porozen, ni občutljiv za dež, obdrži tudi ob vplivu vseh naštetih momentov svojo obliko in končno se da lahko čistiti.

Cena novega klobuka je enaka povprečni ceni za poletne klobuke. Amerika ne zaostaja. Amerikanci so dali v prodajo podoben klobuk, ki pa je izdelan iz mešanice prediva iz vinilklorida in acrilnitrila.

Zaključno še to: novi Rhovyl klobuki so lepši in mnogo boljši. Želimo, da bi bil gornji sestavek zanimiv za ljudi iz okolice Domžal, kjer se mnogi pečajo z izdelovanjem slamnikov oziroma kjer so bili nekoč slamniki doma.

Kolikor pa bi bil sestavek zanimiv za sosede v Universalu, naj se pobrigajo, da zvedo o stvari kaj več. Zadeva je aktualna.

* Rhovyl je umetna svila iz polivinilklorida, ki ni bil naknadno še kloriran.

ELEKTRIČNI GRELCI ZA PREPROGE

Vedno češče kupujejo gospodinje v Angliji preproge s podlogo, katera je električno ogrevana. Zadeva je zelo podobna električnim vzglavnikom, seveda v veliko večjih izmerah. Takšne podloge grelcev so pričeli proizvajati že pred dvema leti, zaradi praktičnosti pa se je proizvodnja že po enem letu v Britaniji dvignila na 250.000 komadov takšnih grelcev-podlog.

Proizvajalci grelcev za preproge planirajo gradnjo novih tovarn, katere bodo izdelovale te grelce. Z večjo

proizvodnjo želijo zadostiti povpraševanju po teh tako doma kot v tujini.

Verjetno so takšni grelci pripravljeni in jih bomo čez nekaj let imeli priliko kupiti tudi pri nas.

KITAJSKE TKANINE Z VONJEM VRTNIC

Zelo zanimivo novost je pripravila za trg kitajska tekstilna industrija. Za parfimirano tkanino plača kupec v Hongkongu 1.30 HK Dolarja za yard. Proizvajalec izdeluje to tkanino v širini 36 col in v dolžini 40 yardov. Tkanina je izdelana v rožastih dessinih in upodobljene rože dišijo enako kakor resnična roža z vrta. Pravijo, da lahko to dišečo tkanino pet do šestkrat operemo, šele nato se vonj izgubi.

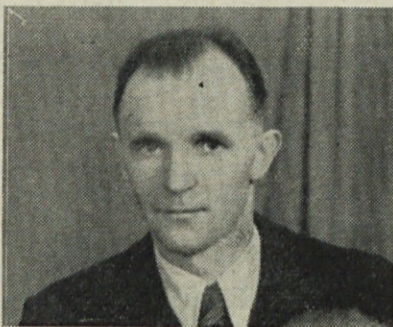
Kitajska je daleč — toda v tem primeru, pred nami!

BARVE POSREDUJEJO VEČJO PROIZVODNOST

Po podatkih biroja za industrijsko organizacijo, je v zadnjih 10 letih 50% podjetij prešlo k barvanju svojih proizvodnih prostorov. Naslednji poskus pa nam po podatkih biroja nazorno pokaže, do katere mere vplivajo barve v delovnih prostorih na zaposlenega človeka.

V neki tovarni fine mehanike so renovirali dve veliki delovni dvorani. Eno od obeh dvoran so prebarvali v harmoničnih tonih, katere so dobro premislili, drugo dvorano pa so pobarvali samo s primerno sivo barvo in pustili pretežni del samo pobeljen. V oba prostora so namestili tekoče trakove in v vsaki od obeh dvoran je delalo 150 žensk na različnih delih kot: sestavljanje gotovih delov, vrtanje finih luknjic, lotanje, oblikovanje žice in podobno. Po treh mesecih dela so pregledali delovni uspeh in ugotovili, da so delavke v pravilno pobarvani dvorani za 15% prekoračile proizvodnost svojih sodelavk, ki so delale v sivo-beli dvorani. Zanimiva je nadalje ugotovitev HTZ referenta, da je padel bolniški stalež skupaj z nesrečami za 30% pri onih delavkah v lepo pobarvanem delovnem prostoru.

Zanimivo. In vredno posnemanja.

Umrl je tovariš Rakar Niko

nalogah Komunistične partije Jugoslavije. V času NOV je bil najtesneje povezan z borci in političnimi funkcionarji v ilegali. Sodeloval je s članom CK Slovenije tov. Tomo Brejcem. Vzdrževal je vezo med borci in terenom. 29. oktobra 1943. leta se je vračal s sestanka prvih vaških odborov na Rodici. (Ta sestanek je bil v gostilni pri Zabnikarju). Na poti domov je padel v nemško zasedo ter bil nevarno ranjen v pljuča.

Po osvoboditvi leta 1945, je bil Rakar Niko zopet na politični pozornici. Nikdar naveličan aktivnega dela, je bil izvoljen za ljudskega poslanca ter nas zastopal v najvišjem državnem organu.

V odborih OF je deloval kot aktivni funkcionar, saj je bil predsednik teh odborov za sektor 1, 2 in 3 že v času NOV.

V povojnih letih je bil član okrajnega komiteja KP Kmanik, pozneje pa član občinskega komiteja v Domžalah. V Induplati je bil sekretar OO ZK in kasneje član sekretariata OO ZK v Induplati.

Svojo, že pred vojno izkazano pripadnost sindikalnim idejam, je potrdil s tem, da je bil v Induplati tudi po vojni skoro nenehno član IO sindikalne podružnice. Tov. Rakar Niko je bil aktiven tudi v ostalih organizacijah na terenu in v tovarni. Aktiven do zadnje ure svojega življenja, je prenehal živeti z nami. Zapustil nas je skupaj s svojo neumorno voljo do dela.

Umrl je delavec, ki se je vse življenje boril za svetle ideale delavskega razreda.

Dobrega tovariša in sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Rodil se je 27. avgusta 1908 v Breginji, okraj Tolmin. Svoja otroška leta je preživel v domačem kraju, kjer je obiskoval tudi osnovno šolo. Trdo življenje, katerega je imel, ga je zgodaj prisililo, da se je zaposlil kot delavec na raznih kmetijah.

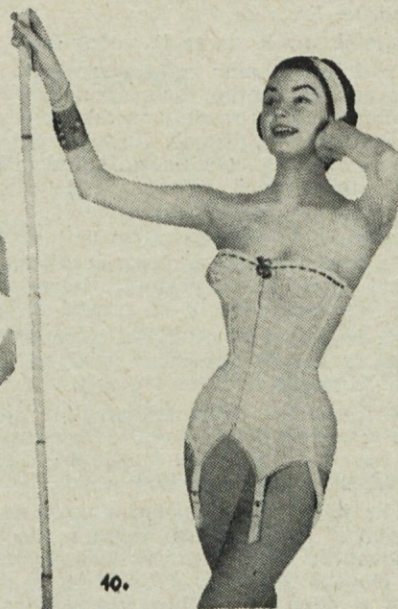
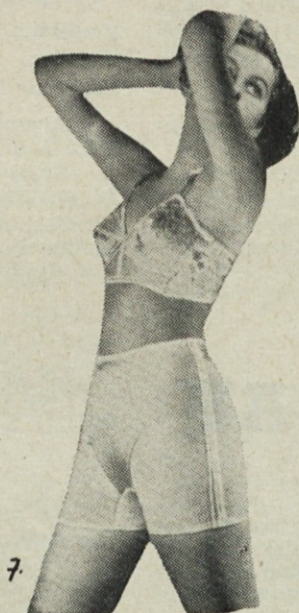
Predvojna leta je spadal njegov rojstni kraj pod fašistično Italijo ter je imel s tamkajšnjimi oblastmi vrsto neprilik zaradi svojega naprednega prepričanja. Za svojo dejavnost na političnem polju je bil zaprt od 1. marca 1932 do 30. septembra 1934, prvo v Trstu, kasneje pa v Rimu. V zaporu pa je koval načrte za nadaljnje delo.

V Induplati se je zaposlil 22. aprila 1940. leta. Od tega dne dalje ga srečamo povsod, kjer je bilo treba aktivno delati za napredno stvar.

Že leta 1941 je v najtežjih okoliščinah organiziral politične sestanke ter istega leta zbral okoli sebe vrsto političnih delavcev, kateri so z njim na čelu delali po

„Konoplanov modni kotichek“

Nekatere telesne »linijske« napake se dajo popraviti s stezniki, ki nemalokrat vplivajo na lepo figuro. — Našim ženam je še vse premalo znano, da v inozemstvu skoro ne najdemo ženske garderobe brez primernega steznika, ki popravi obliko prs (1), potisne želodec na svoje mesto (2), zravna maščobo na trebuhu (3), zoži osebo preko pasu (4) in naredi nosilko steznika bolj vitko v stegnih (5). Steznik (slika 6) je brez naramnic. Modrc je podložen s penečo gumo. Zapenja se s pomočjo zadrge ob strani. Na steznik so pritrjeni tudi trakovi za pripenjanje nogavic. — Baby-Doll hlačke so izdelane v elegantni kombinaciji z globoko izrezanim modrcem. Pas za nogavice je prikrojen na hlače (slika 8). — Iz nylona so izdelane hlačke in modrc (slika 7) ter primerne predvsem za čas, ko hodimo brez nogavic. — Modrc in hlačke iz nylona (slika 9) s trakovi za pripenjanje nogavic so kombinacija steznika, ki se ob strani zapenja z zadrgo. — Steznik brez naramnic (slika 10) se zapenja v sredini z zadrgo. Modrc je ojačen z nylonskimi rebri ter tako močno poudarja figuro. Trakovi za nogavice so praktično prikrojeni na celotno ogrodje steznika.

Roke — noge — križ

Od 11. februarja do 27. marca sem zabeležil 9 obratnih nezgod in to: dve nezgodi na poti na delo in 7 v tovarni.

Seznamimo se točneje z nezgodami in pogledimo zakaj so se zgodile.

Vse nezgode v tovarni razen 1, so se zgodile v oddelkih tkalnice. Nezgoda, ki se ni zgodila v tkalnici, je naključna. Vsakomur lahko pade v oko ogorek iz dimnika.

Bila je že delavka v našem podjetju. Po 8 letih je zopet prišla k nam. Delala je 14 dni in se ponesrečila. Verjetno ji ni nihče povedal, da pred razpenjalce ne sme dajati prste. Nekdo je tej nesreči kriv. Delno je sama, delno pa njena inštruktorica.

Že druga delavka se je ponesrečila iz neprevidnosti na isti način in v istem oddelku v zadnjih 3 mesecih. Potisnila je kazalec med dva zobčnika pri regulatorju.

Naslednjo nezgodo je utrpela delavka, ki je odstranjevala zataknjen vozec v vodilec križno previjalnega stroja med pogonom.

Težja nesreča se je primerila v ponedeljek 23. marca v pripravljalnici, kjer je delavcu zmečkalo kazalec, sredinec in prstanec desne roke med jermenico in klinastim jermenom. Podrejeni ni poslušal nasveta »Pojdi stran, bom pognal«, a predpostavljani se ni prepričal, če je podrejeni izvršil nasvet.

Mokra tla so bila naslednji vzrok nezgod.

Zadnja nezgoda je ponesrečenemu zopet premaknila ali zamaknila križ.

Vse nezgode so zahtevale precej bolečin ter neprespanih noči.

Na koncu opozarjam ponovno na pravila, na osnovi katerih se zahteva prijavo nezgode v 24 urah. Vsako

prasko, urez, ubod ali podobno je potrebno javiti mojstru. Kdor nesreče ni prijavil mojstru ali po 24 urah, ko je nastopil bolniški dopust, varnostnemu tehniku, se mu nezgoda ne more priznati.

IZ MESECA V MESEC

KAKO SMO DELALI V MESECU FEBRUARJU 1959

Izpolnitev količinskega plana:	Mesečna izpolnitev plana	Primerjava z let. 1958 — komulat. leto 1958 indeks 100
predilnica	113,4 %	— 88,0 %
tkalnica	101,5 %	— 89,8 %
gasilske cevi	284 %	— 118,0 %
zatanki votki	105,3 %	— 95,2 %

V primerjavi z letom 1958 je tkalnica in predilnica manj naredila in to vsled epidemije gripe.

Izpolnjevanje norm v februarju je bilo naslednje:

predilnica	117,7 %	— v normi je delalo 242 delavcev
tkalnica	113,5 %	— v normi je delalo 404 delavcev
tiskarna	117,0 %	— v normi je delalo 17 delavcev

Povprečno doseganje norm za vse podjetje je bilo 115,2 % in je v normi delalo 663 delavcev.

Konec januarja smo imeli zaposlenih 1118 oseb in 10 vajencev.

Zastojev zaradi električne energije ni bilo, izpad produkcije je bil v glavnem zaradi gripe.

ŠPORT IN ŠAH

VSI!

Še mesec dni nas loči od tekmovanj v Tednu mladosti. Vedno govorimo o množičnosti, katera se naj pokaže v tem tednu na zeleni poljani. Vedno znova so to isti, ki z vsem srcem in telesom tekmujejo in se bore za športne lovorike.

Kje je vzrok, da so to vedno isti.

Že dolgo stikamo za tem vzrokom, pa se še vedno nismo srečali z njim. Letošnje leto bodo tekmovanja v Tednu mladosti razdeljena tako, da bodo tekmovalci tekmovali v dveh grupah. Do tega zaključka smo prišli na osnovi govoric, češ, nočem tekrovati tam, kjer tekmujejo tekmovalci, katerim je že v naprej zagotovljeno prvo ali vsaj boljše mesto.

Letos se bo vsakdo lahko prijavil kot tekmovalec v tisto grupo, katero bo sam ocenil za sebi primerno. V prvi grupi bodo nastopili tekmovalci, ki se bodo borili »za rezultate« in za prestiž enega nad drugim.

V drugi grupi pa bodo tekmovalci, kateri bodo tekmovali zaradi množičnosti, ki naj pride letos posebno do izraza.

S formacijo dveh tekmovalnih grup upamo, da bomo pritegnili dovolj ljudi v Teden mladosti. Tekmovalci se bodo pomerili v atletiki, namiznem tenisu, odbojki, streljanju in v balinanju.

Čas je že, da pričnemo s potrebnimi pripravami. Množičnost bomo dosegli samo z vašo soudeležbo na tekmovanjih. Volja, vztrajnost in pogum so odlike vsakega človeka. Krepitev duha in telesa s športno dejavnostjo je eden od načinov vzdrževanja fizične kondicije telesa.

Letošnji Teden mladosti naj bo odraz naše volje, moči ter vztrajnosti, zato NA SVIDENJE NA IGRIŠČIH!

-n-z.

»MICKI JE TREBA MOŽA«

Na pustno nedeljo 8. februarja je jarška dramatska skupina zaigrala na odru v kinodvorani veseloigro »Micka rabi moža«. Bil sem prijetno presenečen, v kolikšnem številu se je občinstvo odzvalo vabilu igralcev in prišlo na premiero. Iz čemerne dne smo se za dve uri preselili v toplo dvorano ter gledali, ker smo prišli, da bi gledali veseloigro.

Micka, grunrtarjeva hči je bolana — navidezno bolana. Nobene domače arcnije ne pomagajo. Vsi nasveti starejših so brez vrednosti. Za zdravnika ni denarja, ker ga je škoda. Mickin fant Janez reši situacijo tako, da mu uspe v maski zdravnika priti pred trdega očeta. Študirani mož je hitro ugotovil vzrok in zaključil »Micka rabi moža«. Ponudil se je, da iz kroga svojih znancev poišče primerne, ki bi prišel v pošte. Dogovorjeno še zapišejo in že se zopet razidejo vsi zadovoljni. Za diagnozo je zvedela tudi vaška čenča in posledica, snubci si podajajo kljuko iz rok v roke. Eni prihajajo sami, drugi v spremstvu. Tudi Janez se ponudi s priporočilom zdravnika seveda. Ženitev je predurmi. Kmečka ohcet v pristnem narodnem običaju zaključi veseloigro, ki se konča s priznanjem Janeza, da zdravnik ni in je bila to le pretveza, da kot revni bajtar poroči bogatejšo Micko. Oče odpusti in se kot stari vdovec v zadovoljstvo vseh še sam zaroči z zvesto »hišno«.

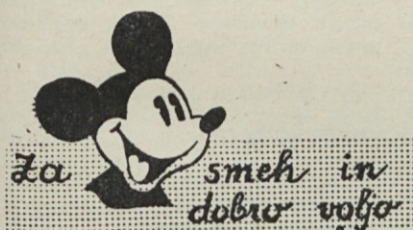
Še nekaj k izvedbi. Scena je bila odlična, čeprav preprosta. Scenarist je morda premalo uporabil reflektorje. Lahko bi na primer uprizoril z močno svetlobo pred oknom lep zimski dan. Garderoba igralcev je bila enkratna. Veseli smo, da premorejo naši ljudje še toliko lepih narodnih noš. Igralci so vsi brez izjeme

brezhibno podali svoje vloge. Nihče se ni šele na igri razživel. Vsi so igrali in to odlično.

Pa še nekaj besed o režiserju. Režijo je vodil tovariš Slavko Žagar, psiholog v Induplati. Morda je bila ta predstava njegov debut za delo v tovarni. Tovariš Žagar je šele krajši čas med nami, a je vsakemu igralcu posebej poiskal vlogo, ki je bila zanj primerna. Upošteval je masko, glas in sposobnost gestikulacije. In ocenil je dobro. Dvomim, da bi katerikoli vlogo zamenjal ter tako popravil zasedbo. Režiser je uspel. Malo smo vedeli o pripravah za to igro toda priprave so nemalokrat povezane s tisočnimi težavami. Kaj vse se je dogodilo za kulisami, ne vemo, ker smo gledali le prizore pred kulisami. In kar smo videli, nas je navdušilo.

Zelja nas vseh pa ostane, da bi vodstvo poskrbelo tudi za red v dvorani, sicer se zgodi, da niti v drugi vrsti ne slišiš dialogov.

Otmár

VESELA KRONIKA

Resnično srečo smo imeli letos z zimo. Snega ni bilo prida, zato se nekateri bojijo, da bo pomlad hladnejša. Jaz, Špela pa sem prepričana, da snega vseeno ne bo. Kot vzrok navajam tako izredno slabo stanje ceste Domžale—Jarše—Duplica, da bi tod snega niti orati ne mogli.

Ob tem malem pomisleku na zimo pa se veselimo toplih dni in že delamo načrte za izlete. Peš se daleč ne pride, toda z avtobusom že dalj in predvsem udobneje in hitreje. In kdo bi se vozil s staro škatljo, dali smo ga prebarvati in evo vam barve »močerača«. Res je nekam čuden, toda, ko so merodajni barve izbirali, ni nihče rekel, da predlog ni dober, nekaj bo pa tudi sonce storilo. Z barvo namreč. Ko bo svetlejši, bo boljši in ko se bomo novih barv navadili, bomo vsi zadovoljni. Le verjemite.

V preurejene upravne prostore montirajte nove ure, v stare pa stare. Pazite, da ne bo drugače, sicer bodo v starih pisarnah zahtevali še novo opremo in za novo opremo je treba vse preurediti. Zato je kar prav, kot je odločeno — ure pa povsod enak čas kažejo.

Slabše se godi onim, katerim niti koledar ne pove vsega in kar doma ostanejo, ko se pa v službo prikažejo, pa hladnokrvno rečejo — izostanek pa v breme mojega rednega dopusta pišite. Vse prav in lepo, dokler je še na kontu dopusta kaj, kaj pa bo, ko bo ta izčrpan?

Prehod čez igrišče pa legalizirajte, sem oni dan svetovala fizikulturnikom, ker samo tabla, na kateri piše, da je prehod prepovedan, ne zaleže. Otroci, ki hodijo v šolo, še ne znajo čitati in je branje slovenskega jezika težavno celo za fakultetno izobražene ljudi, ki tudi ne razumejo, kaj se pravi po slovensko »PREHOD PREKO IGRISČA JE PREPOVEDAN.«

Sreča v nesreči je, da v okolici le nimamo dolgo prstnežev, kateri so si še pred leti dovolili vzeti mrežo za odbojko, če so jo odbojkaši pozabili čez noč spraviti. Letos je mreža visela na igrišču vso zimo in nihče se je ni usmilil.

Res so težave povsod. Barvarji so me lepo prosili, da bi posredovala pri upravi podjetja za dežnike. Ves ših nam za vrat in na glavo kaplja kot v rahlem dežju, so tarnali. Z obljubljenno ventilacijo ni nič, zato pa nam dežnike kupite. Kaj mislite, se da kaj narediti!

Oglasna deska pred stopnicami starega vhoda v upravo ima pa tudi oglase zgodovinske vrednosti. Ne-katere objave visijo tam že več kot dve leti in pri ta-

kem stanju prav sigurno nihče ne pogleda niti novih. Prav je zato, če celo tablo malo pomladite.

Ure smo že imeli v delu, komur se pa ustavi, naj jo da popraviti, odslej bo vse v redu. Popravili vam jo bodo strokovnjaki v Kamniku, čeprav jo v Jaršah oddaste. To je prvi korak k uvedbi uslužnostnih delavnic v Jaršah. Dolgo smo čakali na nekaj podobnega — žal se je zganil šele privatni sektor.

Sodelavcem, ki stanujejo onkraj Bistrice in se vozijo na delo ali domov preko količevskega mostu, dajem v vednost, da bodo postavili na poti med obema Mlinščicama table, na katerih bo pisalo »maksimalna dovoljena hitrost vožnje 2 vozla na uro«. Ne bo namreč dolgo, ko bo omenjeni odsek ceste ob dežju ena sama mlaka in po mlakah se pluje. Nevarno je samo, da ne bo kdo zaplul.

Preden zaključim, prosim vse prizadete, da vzamejo na znanje, da pri šefu računovodstva ne dobijo toaletni papir. Bilo pri preveč nerodno, če bi se moral mož odslej s tem ukvarjati, sem namreč njegovega mnenja, da je s številkami več kot preveč dela, predvsem sedaj, ko je vsak dan kaj novega v zvezi s tarifnim pravilnikom, ki tudi ne more zagledati luč sveta.

Ko takole pohajam po tovarni in okolici, se tudi sebe spominjam. Vesela sem, da z veselimi tudi sama nisem neprizadeta. Moj Pepe mi je ondan čestital k 20. obletnici najine poroke. Sem rekla, da se je zmotil in, da sva v zakonu šele 16 let, pa je rekel Pepe, da štejejo vojna leta dvojno in se rahlo okajen veselo smejal — ker je imel prav.

Pa še drugič kaj

VAŠA ŠPELCA

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega moža **Rakar Nikota**, se najiskrenejše zahvaljujem vsem poedincem in vsem organizacijam, ki so mi pomagali v težki uri. Nadalje se zahvaljujem vsem, ki so položili cvetje na njegov oder ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Rakar Cilka

OBJAVE

Uredništvo prosi vse predplačnike Konoplana, da pismeno sporočijo, kdaj so plačali naročnino za leto 1959. Obenem prosimo vse naše dosedanje predplačnike, da takoj, a najkasneje do 30. aprila poravnajo naročnino za leto 1959 (200 din). Kdor do omenjenega roka naročnine ne bo poravnal, ne bo prejel več 5. številke VIII. letnika.

Kdor prodaja šotor za 6 oseb, naj sporoči uredništvu Konoplana.

Uredništvo

Personalne spremembe

VSTOPI:

1. Videgar Anton, mizar, z dnem 24. 2. 1959.
2. Škorič Marija, v oddelek tkalnice, z dnem 25. 2. 1959.
3. Simić Drago, električar, z dnem 26. 2. 1959.
4. Cerar Stanislava, v pripravljalnico, z dnem 26. 2. 1959.
5. Hauser Marjeta, v pripravljalnico, z dnem 26. 2. 1959.
6. Kastelic Terezija, v pripravljalnico, z dnem 25. 2. 1959.
7. Košiček Marija, v pripravljalnico, z dnem 26. 2. 1959.
8. Sankovič Danica, v pripravljalnico, z dnem 2. 3. 1959.
9. Peterlin Anica, v mokro predilnico, z dnem 9. 3. 1959.
10. Grčar Janez, tehnični risar, z dnem 16. 3. 1959.
11. Balažić Verona, v mokro predilnico, z dnem 17. 3. 1959.
12. Bernjot Marija, v mokro predilnico, z dnem 17. 3. 1959.
13. Frank Marija, v mokro predilnico, z dnem 17. 3. 1959.
14. Pintarič Kristina, v mokro predilnico, z dnem 17. 3. 1959.
15. Rogáč Marija, predica, z dnem 17. 3. 1959, v predilnico.
16. Zučko Pavla, v predpredilnico, z dnem 17. 3. 1959.

IZSTOPI:

1. Črnič Marija, iz mokre predilnice, z dnem 28. 2. 1959, izstopila na lastno željo.
2. Merčun Ivica, iz pisarn, z dnem 28. 2. 1959, izstopila na lastno željo.
3. Judnič Milica, iz predilnice, z dnem 4. 3. 1959, izstopila na lastno željo.
4. Oražem Breda, iz tiskarne, z dnem 6. 3. 1959.
5. Stupar Iva, iz tkalnice, z dnem 6. 3. 1959, samovoljno zapustila delo.
6. Zalokar Kati, iz šivalnice, z dnem 1. 3. 1959, upokojena.
7. Kreže Francka, iz predpredilnice, z dnem 7. 3. 1959, samovoljno zapustila delo.
8. Troha Jakob, izdelov. zabojev, z dnem 7. 3. 1959, upokojen.
9. Rakar Niko, navijalec igel, z dnem 16. 3. 1959, umrl.

SPORED FILMOV KINA INDUPLATI

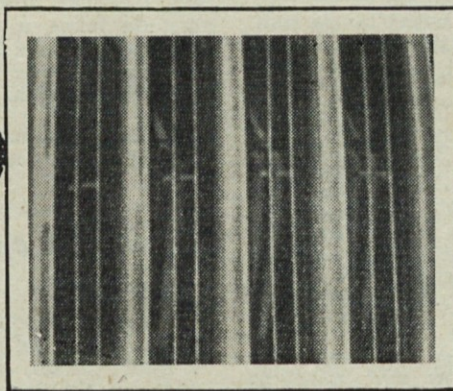
- 15.—16. aprila »PRINC IGRALCEV«, ameriški barvni cinemascop
 18.—19. aprila »ŠPANSKI VRTNAR«, angleški barvni-cinemascop
 22.—23. aprila »AWARA«, indijski film
 25.—26. aprila »LEPA MLINARICA«, italijanski barv.-cinemascop
 29.—30. aprila »VELIKA PLAVA POT«, jugoslovanski barvni film
 2.—3. maja »JUNAKI SCHERWOODSKEGA GOZDA«, angleški barvni film
 6.—7. maja »GODZILLA«, japonski fantastični film
 9.—10. maja »ŽERJAVI LETIJO«, sovjetski film
 13.—14. maja »MOŽ S PROGE«, poljski film

Uprava kina Induplati

K delavskemu prazniku 1. maj

čestitajo vsem članom kolektiva in vsem delovnim ljudem
socialistične Jugoslavije

DS in UO Induplati, uprava podjetja IO sindikalne
podružnice Induplati, sekretariat OO ZK Induplati,
sekretariat mladinske organizacije v Induplati

KAJ JE TO?

Cenjene bralce Konoplana obveščamo, da bomo odslej v vsaki številki objavili »SKRIVNOSTNO SLIKO«. Vaša naloga je, da ugotovite, kaj predstavlja slika ter odgovor pismeno naslovite na uredništvo našega glasila. Izžrebani nagrajenec bo prejel 500.— din nagrade za pravilen odgovor.

V kolikor uredništvo ne bi prejelo nobenega pravilnega odgovora, se nagrada v prihodnjem mesecu zviša na 1000.— din in v naslednjem mesecu na 1500.— din. Če tudi po treh objavah »SKRIVNOSTNE SLIKE« ne bi prejeli nobenega pravilnega odgovora, nagrada zapade ter se objavi nova skrivnostna slika z istimi pogoji.

Vabimo vas, da sodelujete in pismeno dostavite pravilni odgovor uredništvu do vsakega 25. v mesecu. Poizkusite in sodelujte. Morda imate prav in želimo, da imate srečo.

Uredništvo